

ФОРМУВАННЯ АНТИКРИЗОВОГО КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У життєвому циклі бізнесу існує багато ризиків, які можуть стати загрозою для кожного суб'єкта господарювання. Нині економічна ситуація в Україні сягнула досить критичного стану, що призвело до втрати виробничих зв'язків, основних постачальників і ринків збуту. Крім того, міграція співробітників і членів їхніх сімей в інші регіони або за кордон певною мірою ускладнює корпоративне управління і може призвести до виникнення кризових явищ на підприємстві.

Таким чином, забезпечення стабільного функціонування підприємств і підтримання їхнього виробничого потенціалу є головною умовою для збереження і подальшого відновлення економіки нашої держави, що наразі є неможливим без застосування антикризового управління.

Антикризове управління передбачає не тільки боротьбу з кризами, але і їх попередження та ефективну реакцію. Дослідження у сфері антикризового управління допомагають підприємствам створити стратегії та плани дій для забезпечення стійкості та процвітання в умовах невизначеності. Ключові аспекти включають аналіз ризиків, розробку негайних планів, управління фінансами та ресурсами, комунікацію зі стейкхолдерами, використання інноваційних стратегій та технологій, а також створення ефективних команд. [1, 2].

Ефективна система корпоративного управління, зі свого боку, спрямована на досягнення оптимального балансу між інтересами всіх зацікавлених сторін: акціонерів, керівництва, клієнтів, постачальників, кредиторів, ради директорів та громадськості. Корпоративне управління охоплює майже всі аспекти діяльності товариства з обмеженою відповідальністю, включаючи планування, внутрішній контроль, оцінку результатів діяльності, розкриття інформації та інші.

Кризи, які можуть виникати в корпоративному управлінні - це, як правило, конфлікт між суб'єктами управління, який може виникнути як усередині самого суб'єкта управління, наприклад, конфлікт акціонерів, так і між суб'єктами - радою директорів і виконавчим апаратом. Тому важливо розглянути аспекти антикризового корпоративного управління, що поєднують у собі риси антикризового та корпоративного управління.

Антикризове корпоративне управління - це система взаємовідносин між власниками, виконавчими органами та зацікавленими сторонами компанії, що містить у собі дії із запобігання, діагностики, нейтралізації та контролю кризових явищ на підприємстві, ґрунтується на узгодженні інтересів усіх зацікавлених сторін і гарантує подолання кризи, запобігання банкрутства, постійну діагностику соціально-економічного становища компанії, стабілізацію її діяльності та фінансову стійкість. Антикризове корпоративне управління має бути впроваджене з самого початку діяльності компанії, щоб вчасно передбачати потенційні ризики та загрози [3].

Важливим є створення команди, яка складається з ключових представників підприємства з різних сфер (менеджмент, фінанси, маркетинг, юриспруденція тощо), допомагає забезпечити швидке та скоординоване реагування на кризову ситуацію.

Навчання персоналу та моделювання кризових ситуацій є важливою частиною політики антикризового управління для перевірки ефективності стратегії, розуміння ролей та взаємодії між членами команди, а також для підвищення готовності та

реагування в кризовій ситуації. Наступним кроком має бути розробка комунікаційного плану, оскільки ефективна комунікація є важливим аспектом антикризового корпоративного управління. Розробка такого плану, який включає різні комунікаційні інструменти, повідомлення й інформаційні канали, допомагає забезпечити належну й своєчасну інформаційну стратегію під час будь-яких кризових ситуацій [1].

Згідно з низкою наукових праць, присвячених проблемі ефективності та якості антикризового корпоративного управління визначаються основні передумови створення ефективного антикризового корпоративного управління:

- забезпечення балансу зацікавленості всіх учасників господарських відносин;
- підвищення якості системи корпоративного управління та контроль за її функціонуванням;
- гармонізації спільної діяльності органів корпоративного управління;
- підвищення якості прийняття управлінських рішень у системі бізнес-відносин;
- забезпечення ефективної реалізації корпоративної та антикризової стратегії компанії.

Лише за таких умов можна підвищити якість та ефективність антикризового корпоративного управління, з одного боку, та збільшити продуктивність і вартість підприємства з іншого. Це підтверджують і дослідники, які оцінюють ефективність антикризового корпоративного управління та вважають, що результати такого антикризового корпоративного управління є основою для забезпечення функціонування ефективного організаційного та стабілізаційного механізму [2].

Враховуючи нинішній клімат невизначеності та нестабільності середовища, яке створює широкий спектр ризиків, що призводять до криз, сучасне антикризове корпоративне управління є надважливим, бо підприємство повинно постійно перебувати в стані готовності до криз і перш за все, вчасно запобігати фінансово-економічним кризам, які можуть призводити до банкрутства чи ліквідації.

Таким чином, антикризове корпоративне управління дозволяє підприємству підготуватися до потенційних кризових ситуацій та ефективно реагувати на них, підтримуючи стійкість у нестабільних умовах зовнішнього середовища.

Література:

1. Петрик, Т. М., Панахид, М. М., Івашко, Т. П. Принципи антикризового корпоративного управління: сучасна парадигма.. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*. № 37. 2023. С. 284-290.

2. Мірошниченко, І., Брадул, О. Передумови формування організаційно-стабілізаційного механізму корпоративного управління. *The 36th International scientific and practical conference "Current trends in the development of youth theories"*. International Science Group. Ankara, Turkey. 2023. С. 102.

3. Хромушина, Л. А. Санація як стратегічний інструмент антикризового корпоративного управління. 2023.

Під керівництвом: проф. каф. МТП, Ю. В. Ус